

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quibus, & quae gratia alternativae concessa sit. §. 1

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

apposita esse. Nam Gonzalez gloss. 35. à num. 10. dicit privilegium distingui ab indulto, ex eo quod privilegium sit nova contra iuris communis regulas specialis concessio, competens personis, quæ alias iure ordinario beneficia conferre non poterant. Indultum vero sit impediendi beneficium, conferendi remotio absque vlla facultatis concessione, cum detur personis alijs habentibus facultatem sibi non probatur; quia existimo reservationem concessione indulti nequaquam tolli, ut pote quæ est lex generalis, sed illa reservatione perseverante facultatem concedi beneficia providendi, ac si reservatio non adesset. Sed quidquid sit de hac distinctione, omnino certum est, quodcumque privilegium, seu indultum Apostolicum datum, ut beneficia reservata optari possit, ex vi huius regulæ tolli, penitusque derogari. Insuperque derogantur quælibet consuetudines etiam immemorales, & quælibet privilegia, seu indulta Apostolica de supradictis beneficiis reservatis disponendi. Quia illa dictio constituta ac non solum refertur ad indulta, & privilegia, sed etiam ad consuetudines immemorales. Tum quia tali dictioni adiungeretur illud verbum etiam quod dispositionem auget. *leg. si quis servum ff. de peculio.* Tum & præcipue quia eadem ratio militat in derogandis consuetudinibus, ac in derogandis privilegijs, & indultis Apostolicis. Gonzalez gloss. 35. quest. 2. à num. 24. Garcia. 5. p. de benef. c. 1. num. 667. Adgero tamen sub hac derogatione privilegiorum, & indultorum non comprehenduntur privilegia concessa disponendi de beneficijs, ac si iure fundationis verè illis dispositio competeret, quæ tunc fuerunt concessa Marchioni Astoricensi, & Duci de Alva. Nam cum ius patronatus ex fundacione competens hac regula non derogetur, neque etiam privilegium illius natum sequens. Idem credo de privilegijs pro limitato tempore concessis, quia hæc reputantur gratia modici præiudicij & sub derogatione generali non continentur.

11 Additur insuper ad maiorem reservationis firmitatem, cum derogatoriatur derogatorijs, & in olis clausulis, quibuscumque personis, & collegijs concessa, &c. De quorum verborum efficacia optime tractat Gonzalez à gloss. 35. & seqq. illum vides. Ea nunc omitto, quia quæ aliquam difficultatem habent, præd. de legib. dist. de illius derogatione. & dist. de privilegijs, explicata sunt.

PUNCTUM XXIII.

Explicatur gratia alternatiua in reg. 8. Cancellariæ concessa.

Secedit secunda pars nostræ regulæ, quæ de gratia alternatiua loquitur. Voco gratiam alternatiuam, facultatem Episcopis concessam providendi de beneficijs alternatiuam cum Pontifice, ita ut Pontifex sex menses habeat sibi reservatos, sed distinctos, & totidem ordinarijs reliquat. Pontifici namque in alternatiua reservata sunt. Ianuarius, Martius, Maius, Iulius, September, November. Ordinarijs concedantur Februarius, Aprilis, Iunius, Augustus, October, December. Pro huius gratiæ explicatione quinque examinanda sunt. Primo, quibus, & quæ gratia concessa sit. Secundo, sub quibus conditionibus sit concessa. Tertio, quæ beneficia comprehendat. Quarto, à quo tempore effectum habeat. Quinto, quando gratia alternatiuæ cesset.

§. I.

Quibus hæc gratia alternatiua concessa sit.

- 1 Soli patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis hæc gratia concessa est.
- 2 Quilibet sit hæc gratia alternatiua.
- 3 An Iunius & December censentur concessi in alternatiua: Probabilius est non concedi.
- 4 Ordinarijs sine resideat, sine non, in supradictis duobus mensibus providere potest.

Circa primum certum est solis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis hæc gratiam concedi, quia ipsi tantum exprimentur sub dictione *taxatiua duntaxat.* ibi. *Insuper sanctitas sua ad gratificandum Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis intra, ipsi quamvis apud Ecclesias, & dioceses suas verè & personaliter residenz duntaxat.* &c. Dicitio enim *duntaxat,* non solum ad residentiam, sed potius ad personas, quæ obligantur residere, quibus gratia concessa est, refertur. Ergo non licet gratiam extendere ad non expressos. Præterea quia solum conceditur alternatiuam pro beneficijs, quæ sunt de libera Episcopi collatione. Ergo quæ ad alios pertinent, sub hac concessione non comprehenduntur: & ut indubitanter supponunt doctores: Gonzalez ad reg. men. gloss. 42. à num. 1. Garcia de benef. 5. p. cap. 1. num. 683. Ex quibus sit, nec capitulum sede vacante, neque alios ordinarios collatores hæc gratia alternatiuæ rei posse, ut in vna Segobien. canonizat. 14. Nouemb. 1588. *Ferd. de castro Sum. Mor. Pars II.*

coram illustrissimo Cardinali Plaro refert Garcia supra n. 683. decessum esse.

2 Quanta sit hæc gratia, seu qualis sit constat ex verbis regulæ. Cum enim ordinarijs (scilicet hac gratia solum relictis essent liberi quatuor menses, Martius, Iunius, September, & December, in quibus de beneficijs alijs non reservatis liberè providere possint, per hæc gratiam sex conceduntur, Iunius, Augustus, Februarius, Aprilis, October, & December, conceduntur ex mensibus Pontificijs, Februarius, Aprilis, Augustus, & October, aduocet tamen Pontifex, & sibi reservat Martium, & Septembrem, qui à Prima reservatione liberi erant, & ordinarijs concessi. Hæc gratia alternatiua non tollit primam reservationem octo mensium, sed illa durare aperit viam providendi de reservatis sub illa conditione, & qualitate residendi. Quæ cessante & vltus alternatiuæ cessat, & intrat reservatio. Alias non iure reservationis, sed iure deuolutionis Pontifex beneficia prouideret, quod non est admittendum, ut ex Callodoro decess. 8. num. 10. de præbend. & ex stylo Cancellariæ comprobatur Barbosa 3. p. alleg. 53. num. 50. Quod si dicas superfluum reservationem sex mensium in concessione alternatiuæ factam, si prima reservatio octo mensium perseverat. Facile respondetur ad idem esse, quia duo menses, scilicet Martius, & September, de nouo reservantur.

3 Difficultas est, an Iunius, & December, qui tam in generali reservatione, quam in alternatiua competunt ordinarijs; eaque de causa vocantur menses fixi; censentur concessi in gratia alternatiua; Nam si in ea conceduntur, non videtur posse ordinarijs beneficia illis duobus mensibus vacantia prouidere, nisi verè, & personaliter resideat. Quia hæc est conditio (ut dicemus) pro vtu alternatiuæ requisita. Quod vero in facultate alternatiuæ concedantur, & sub eisdem conditionibus, videtur manifestum, cum sub eadem clausula, tenoreque verborum, qua Februarius, Augustus, Aprilis, & October conceduntur, & Iunius, & December concessi sint. Adde si Iunius, & December per facultatem alternatiuæ non concederentur, ut quid ibi cum alijs fuerunt expressi: Quod verò scilicet alternatiua ordinarijs competant, non tollit quominus per alternatiuam concedantur; conceduntur namque sub onere residendi, quod onus rectè illis mensibus imponi poterat; quia denuo duo concedebantur, & lucro duorum mensium compensabatur obligatio residendi in omnibus sex mensibus, & pena imposta amittendi ius conferendi, si non resideant; cui obligationi ipsi ordinarij voluntariè consentiant acceptando alternatiuam: & ita tenet Gonzalez gloss. 43. n. 116.

Contrarium defendit Garcia 5. part. de benef. cap. 2. n. 560. affirmatque supradictos duos menses, Iunius, & Decembrem, non concedi in alternatiua, esto ibi apponantur quasi per accidens, & gratia solum demonstrationis, non gratia nouæ concessionis, cum iam fuerint concessi iure ordinario, neque obligationem residendi per alternatiuam petitam illis impostam esse: quia hæc obligatio solum annexatur mensibus per alternatiuam de nouo concessis, non illis, qui iure ordinario competunt; quod vero per alternatiuam non concedantur, ea potest esse ratio, quia alternatiua remouet obstaculum reservationis Callad. decess. 8. num. 6. & 10. de præbend. & decess. 4. num. 2. de privilegijs, & multis allegatis docet Gonzalez gloss. 42. num. 13. Sed in illis duobus mensibus nunquam intravit reservatio. Ergo illi duo menses in alternatiua concessione non intrant. Adde in illis duobus mensibus poterat ordinarijs ex facultate à iure communi sibi concessa prouidere beneficia illis duobus mensibus vacantis, quia reservata non erant. At hæc facultas acceptatione alternatiuæ non videtur impedita, cum per alternatiuam referuntur. Et hæc sententia mihi verior apparet, quam etiam approbat Barbosa 3. p. alleg. 53. num. 44.

4 Ex quo infero ordinarij sine resideat, sine non resideat, posse prouidere beneficia vacantia mensibus Iunij, & Decembribus. Quia non prouidet vigore alternatiuæ, sed ex iure ordinario per alternatiuam non derogato. Nam licet in alternatiua illi duo menses simul cum alijs concedantur, illisque annexatur obligatio residendi, ut alternatiua locus sit; non inde cogitur ordinarijs facultate alternatiuæ vti, cum possit vti ea, quæ sibi à iure conceditur. *argum. textus in cap. licet. in corrigendis. 12. de officio iudicis ordinarij. & cap. cum aliquibus. 4. de rescript. lib. 6.* Denique in concessione alternatiuæ reservauit Pontifex ex octo mensibus sibi alioquin competentibus quatuor, quos nullo modo ordinarijs quantumuis residentibus communicauit, videlicet Ianuarij, Maij, Iulij, & Nouembrem. Quid ergo mirum quod ordinarijs ex quatuor sibi competentibus duo referuntur absque residentia?

obligatione?

**

*

V

§ II.